

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1988 ЙИЛ 11 ДЕКАБРАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 111 (9357). • 1988 йил 8 июнь • чоршанба • Баҳоси 3 тийин.

ХИХ БУТУНИТТИФОҚ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ШАРАФИГА

ЯНГИ КОНВЕЙЕР: СИФАТ ОШИДИ, ТАНАРХ КАМАЙДИ

АНГРЕН керамика комбинатида нормал иш учун барча шaroитлар муайяндек. Станоклар, яримавтоматлар, пишириш печлари, конвейер линиялари... Ишлаб чиқариш майдонлари асбоб-ускуналар билан тўла. Лекин деярли ҳар бир квадрат метрда бир ишчи. Бештирчи бу механизмлар жонли «дорувул» ларини мулоқот ишлаб олмайдими? — деган ҳавлга борасан, ишни. Афсуски ҳозирча технология бугунги кунда шундай.

Корхонанинг ийрик ҳамчили плиталар ишлаб чиқариш деҳи четдан қараганда шундай таассурот қолдиради. Шу ҳақдаги фикрларини катта мастер А. Сулаймонов билан ўртоқлашдим.

Қўлимда конвейердан ҳозирча тўшган, ҳали совиб ҳам улгурмаган плита. Шу олдидинга маҳсулот тайёр бўлгунча қанчадан-қанча жараёни босиб ўтади. Қанчадан-қанча қўл меҳнати сарфланади унга. Олдин кукур тайёрланади. Сўнг прессларда ярим тайёр маҳсулот сопол олинади. Кейин у печларга жойланади. 900—1000 градусли ҳароратда пиширилиб, сир берила-

ди. Охири жараёнда сортировка қилиниб идишларга жойланади.

Ишлаб чиқариш технологияси ва унда банд бўлган одамларни яхши билган катта мастер менга янги потконвейер линиясини кўрсатди.

Мана, уша экспериментал конвейерда тайёрланган янги маҳсулот — сирланган плита. Ҳажми 213х111 миллиметр, қаллиғи 9 миллиметр. Унга қурилишда эҳтиёж катта. Плитани «Глазташентстрой», «Самарқандводстрой», Нурободадаги механизациялашган уйсоғлик юлтонан ва бошқа ташкилотлар коллективлари сибришди билан кутмоқдалар. Шу тўғрисида маҳсулот ишлаб чиқаришни кескин қўпайтириш керак.

— Лиянанинг ишлаб чиқариш қуввати қанча?

— 250 минг квадрат метр.

Конвейер конструкциясини қуришни керамикаси илмий-тадқиқот институти инженерлари ишлаб чиқишган. Унда хом ашёни преслашадан тортиб, маҳсулотни пиширишгача бўлган барча жараёнлар механизациялаштирилган.

Дастлабки кунларда иш юришмади. Ахир у республикада ишга туширилган ана шундай дастлабки конвейер эди. Керамикачилар олдинга сир беришини маъқул усулни тополмай анча қийналишди. Электропечнинг турли қисмларида лозим даражадаги ҳароратни, конвейернинг ҳаракат тезлигини ҳам дарров аниқлаб бўлмади. Шунга қарамай март ойида дастлабки 11,3 минг квадрат метр плита олинди. Бугунги кунда эса айрим смелалар 300 квадрат метрча маҳсулот берапти.

Цех бошлиғи Б. В. Харионов комплекснинг ўзига хос хусусиятлари ҳақида гапириб, шундай деди:

— Сир қолганган плита электропечларда пиширилади. Бунда анча микродоғди ёниги иқтисод қилинади. Маҳсулот сифати чқолади. Лекин янги конвейернинг яна бир устулик томони бор. Мисол учун сир бу ерда маҳсул пурақичлар ёрдамида берилди. Бу камб маҳсулот — сирдан тежамли фойдаланиш имконини беради.

Айни кунларда улар XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси шарафига узаро мусобақани авж олдириган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Барча майдонларда мулкдаги кўчат сақлаб қолинди. Ўза парварини ишлари маромида олиб боришмоқда. Ҳозиргача экин учинчи комплекс ишловдан чиқарилиди. Бунда механизатор Райм-

ТҮРТИНЧИ ИШЛОВ БОШЛАНДИ

БҮЛТАК Бобатов ўн беш йилдан буён бригадирлик қилиб келади. Камтар, меҳнатсевар деҳқон. Мен бошқиман деб ўзини катта олмайдми. Ҳама билан баробар зарур деб топилган ишни қилаверади. Шунинг учун ҳам унинг хурматини ўрнига қўядилар. Ҳар ким топширишни зиёда билан бажаришга ҳаракат қилади. Бригада ҳар йили планларини барвақт урдалаб, мул, сифатли ҳосил топириб келадиганлигини боиси ҳам шунда.

Янгиёул районидagi «СССР 60 йиллиги» колхозининг бу илгор коллективни деҳқонлари ўтган йили 61 гектар ернинг ҳар гектарини 33 центнердан хирмон кўтариб, карвонбошлик қилган эдилар.

Айни кунларда улар XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси шарафига узаро мусобақани авж олдириган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Барча майдонларда мулкдаги кўчат сақлаб қолинди. Ўза парварини ишлари маромида олиб боришмоқда. Ҳозиргача экин учинчи комплекс ишловдан чиқарилиди. Бунда механизатор Райм-

берди Назаралиевнинг хизмати каттадир. У ҳар бир картдаги гўзаларнинг ҳолатини ҳисобга олган ҳолда култивация ўтказиб, бирон туп ҳам экиннинг шикастланишига йўл қўймайпти. Ўза-лар ёппасига шоналай бошлади.

Дала ишларида, шунингдек, Зулайхо Огаева, Қаримахон Валеева, Мастура Остонакулова, Дово Тойметова, Санталат Ойнакулова, Насибали Тоқинкуловлар фойдаланиб курсатиб меҳнат қилмоқдалар.

— Киши хотиржам меҳнат қилса кайфияти яхши, иши унумли бўлади, — деди бригадир. — Биз бу масалага катта эътибор бераймиз. Дала шайлони мавсумга барвақт шай қилинди. Ҳақиқий дам олиш жойига айлантирилган.

Деҳқонлар ана шу яратиб берилган шароитга яраша самарали меҳнат қилмоқдалар. Ҳар гектардан 34 центнердан ҳосил топириш бўйича олдинга социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши учун мустақкам замин яратмоқдалар.

Эркин ТҒЛАГАНОВ, Арофат НОСИРОВА.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ВА «ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА» ГАЗЕТАЛАРИНИНГ 1988 ЙИЛ 27 АПРЕЛЬ СОНИДА БОСИЛГАН «ТЕХНИКАГА ЯНГИЧА МУНОСАБАТ» ВА «АВРАЛЫ ОТМЕНЯЮТСЯ» МАҚОЛАЛАРИ ҲАҚИДА

ТОШКЕНТ область партия комитетлари, кишлоқ районидаги Ким Пен Ха номул колхоз ва бошқа хўжалиқларнинг бошқаруви иқтисодий механизация таъминлашнинг асосда моддий рағбатлантиришнинг комплекс тадбирларини кенг қўллаш, пахта териш машиналари ва бошқа кишлоқ хўжалик техникаларидан юксак самарадорлик билан унумли фойдаланиш ва авайлаб сақлаб турлатишда механизаторлар, бўғимлар бошлиқларнинг масъулияти ва мустақиллигини ошириш, ва сарф-харажатларини анча камайтириш ҳамда юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришиш соҳасидаги ижобий тадбирларни ёритиб қўйилган қай эди.

Область партия комитети Урта Чирчиқ райони хўжалиқларнинг кишлоқ хўжалик техникасидан юксак самарадорлик билан фойдаланиш ва авайлаб сақлаб турлатиш, шу асосда маҳсулот етиштиришга бўладиган сарф-харажатларини камайтиришга эришиш соҳасидаги иш тажрибасини маъқуллади.

Кишлоқ зоналаридаги шаҳар партия комитетлари, кишлоқ район партия комитетлари, область агрономот комитети, район агрономот бирашмалари, хўжалиқларнинг бошланғич партия ташкилотларига Урта Чирчиқ районидаги Ким Пен Ха номул колхоз ва бошқа хўжалиқларнинг техникадан фойдаланиш соҳасидаги матбуотда ёритилган тажрибаларини меҳнат коллективлари ўртасида кенг муҳокама қилини, областнинг барча колхоз ва совхозларида бу тажрибани кенг қўллаш юзасидан тадбирлар комплексини ишлаб чиқиб, амалга оширишни тақдиф этилди.

«Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газетлари, редакцияларига, область радиошунтириши ва телевидениега область агрономот комплекс деҳқончилик ва торвачилик тармоқларида моддий-техника ресурсларини фойдаланиш самарадорлигини ошириш соҳасидаги илгор тажрибаларни кенг ёритиш топириди.

ДЕҲҚОН ВА ТЕХНИКА

ҲОЗИРГИ пайтда деҳқончиликнинг техникасиз тасавури қилиш қийин. Экин экишдан тортиб, уни йиғиштириш, сўнгра ерни ҳайдашгача бўлган юмушларнинг ҳамма-ҳаммасини техникасиз бажариб бўлмайди, албагта.

Шу колхозда механик бўлиб ишлаётганимга 18 йилдан ошди. Устахонамизнинг олдинги аҳволини эсласам, юрагим орқага тортиб кетади. Биласизми, устахона ҳовлиси лой, ботқоққа айланган кетган, бирорта болт, гайка у ёқда турсин ҳам каттагина деталь лойга тўша уни топиш амри маҳол эди.

Ҳозир эса устахона ҳовлисига қафтдек текин қилиб бетон ётқизилган. Бир томондаги босирмада автомобиль, иккинчи тарафда эса трактор ва бошқа техникалар сақланмоқда. Механизатор ва слесарлар учун устахонанинг ўзида ошхона, дам олиш хонаси ишлаб туририбди. Запас қисмлар сақланадиган омборхоналаримиз ҳам етарли.

Ганнинг очиги, «Тошкент ҳақиқати» газетасида эълон қилинган «Техникага янгича муносабат» мақоласини ўқиб чиққанымиздан сўнг колхозимиз ремонт устахонаси ҳодимлари ҳам ўз ишларини сарҳисоб қилиб чиқдилар.

Дарвоқе, Урта Чирчиқ районидаги Ким Пен Ха номул колхоз механизатор, слесарь ремонтчиликнинг хайри ишларини хўжалиқлар учун ўқиб-ўрганас арзийдиган тажриба деса бўлади. Жумладан, колхозимиз марказий ремонт устахонасида ҳам кўпгина ички имкониятлардан ҳали фойдаланмай келётганлигимиз маълум бўлиб қолди. Чикитга чиқарилаётган темир-тер-

техника ишдан сўнг гаражда сақланапти. Тўғри, кўп тракторчилар бошда бу тартибга бўйсунини истамади. Биз ундайларга жарима солидик. Эндиликда, ишдан сўнг барча техника тозаланиб, завае қисмларини бўглиги текширилиб, қабул қилиб олинди. Биз бу тадбирни қўллашимизга қўлаб ёқилгани тежаш имконини ҳам берапти.

Ҳўжалигимизда устахона ички-хизматчилари меҳнати рағбатлантиришга ҳам катта эътибор беришмоқда. Ўз иш жойини тоза сақлайдиган, берилган топириқларни сифатли бажариб келадиган пайванди Мухиддин Салоҳиддинов, слесарлар Исмомил Ибрагимов, Абдулғаффор Сириновидиновлар узаро социалистик мусобақанинг илгорларидан. Улар доимо ҳаммасаборага намуна бўлиб келишмоқда.

Матълумки, далада ишлаб турган техниканинг иш унуми кўп яхшайдиган устахонадаги меҳнат шaroитига ҳам боғлиқ. Мен бу ерда устахонамиздаги ремонт неҳиди асбоб-ускуналарнинг етарли эмаслигини назарда тутаяман. Ҳадеб, янги запас қисм олавериш эса колхоз учун турган битгани зарар.

Ана шунча. Газетада илгор тажриба эълон қилинганга қадар колхозимиз марказий устахонасида ҳамма ишлар кўнгилдагидек туюларди. Аксинча, ҳали манжуд техникаларни сақлаш улардан унумли фойдаланиш, қолверса, умрини узайтириш борисида кўп ишлар қилишимиз лозим экан.

А. ДАВЛАТОВ, Янгиёул районидagi «Октябрь» колхоз марказий ремонт устахонаси механиги.

Акс-садо

калар ҳам ҳовлидаги маҳсул яшиқларга йиғиб қўйилдиган бўлди.

Барбир ҳали ишларимизни кўнгилдагидек борапти, деб бўлмайди. Мақолада таъкидланганича, улар техника ремонтини 25 декабрдаёқ тугаллаб қўйишаркан. Биз эса зўрга февраль ойининг ўрталарида фақат баҳорги экин мавсумида ишлаб турган техникаларни, чопиқ тракторларинигина созлашга улгурамиз. Макнажухори ўрим-йиғимда ишлаб турган комбайнлар ремонтини эса айни пайтда олиб борилади. Шу билан бирга пахта териш машиналари шпинделларини алмаштириш, двигател қисмларини қўздан кечириб чиқишни ҳам энди-гина бошладик.

Трактор паркида ўтган йили яхши тартиб ўрнатдик. Ўза қатор ораларига ишлов берадиган чопиқ тракторларидан ташқари, барча

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОЯ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ЯНГИЙҮЛ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТҒҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1988 йил 1 июндаги Фармони ва «Ўзбекистон ССР халқ депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети тўғрисидаги» Ўзбекистон ССР Қонунининг 41-моддасига мувофиқ Янгиёул шаҳар территориясини халқ депутатлари Янгиёул шаҳар Советига маъмурий бўйсунтиришга берилиши муносабати билан халқ депутатлари область Советининг ижроия комитети ҚАРОР ҚИЛДИ:

Халқ депутатлари Янгиёул шаҳар Советининг биринчи ташкилий сессияси 1988 йил 14 июнда Янгиёул шаҳрида қаҷирилсин.

Ижроия комитет рaнси П. АБДУРАҲМОНОВ.

Ижроия комитет секретари А. МАНСУРОВ.

Тошкент шаҳри, 1988 йил 3 июнь.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОЯ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ НАРИМАНОВ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТҒҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1988 йил 1 июндаги Фармони ва «Ўзбекистон ССР Халқ депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети тўғрисидаги» Ўзбекистон ССР Қонунининг 41-моддасига мувофиқ Нариманов шаҳар Советига маъмурий бўйсунтиришга берилиши муносабати билан халқ депутатлари область Советининг ижроия комитети ҚАРОР ҚИЛДИ:

Халқ депутатлари Нариманов шаҳар Советининг биринчи ташкилий сессияси 1988 йил 14 июнда Нариманов шаҳрида қаҷирилсин.

Ижроия комитет рaнси П. АБДУРАҲМОНОВ.

Ижроия комитет секретари А. МАНСУРОВ.

Тошкент шаҳри, 1988 йил 3 июнь.

ГУВОҲНОМАЛАР ТОПШИРИЛДИ

ШУ ЙИЛ 4 июнь кунини область партия комитетида Тошкент кишлоқ хўжалик институти малака ошириш беш ойлик курсини битириб чиққан ешларга гувоҳномалар топиришга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Гувоҳнома олганлар номидан сўзга чиққан Ўзбекистондаги «Кремль» совхоз бригадаси бошлиғи,

РАИСНИ ХАЛҚ САЙЛАДИ

Демократияни урганайлик

Халқ депутатлари Оржоникидзе район Совети ижроия комитетининг шу йил 27 майда иш бошлаган йиғирмачи қақириб бешинчи сессияси кун тартибига ижрокомнинг собиқ раиси В. Носиров Ўстунлиқ агрокомбинатига бош директор этиб тайинлашни муносабат билан унинг ўрнига янги раис сайлаш масаласи қўйилди.

Сессияда қатнашган 140 нафар депутатлар узаро келишиб, раисликка номзодларни таллаш ва тавсия этиш учун бир ҳафталик мундат белгилашди. Ана шу ўтган етти кун мобайнида район территориясидаги 2 та посёлка ва 6 та кишлоқ Советларида, меҳнат коллек-

ПИЛЛА—ДАВЛАТГА

ОРЖОНИКИДЗЕ районидagi «Маданият» колхозини пиллакорлар 16 тонна ўрнига 17 тонна хом ашё топириб, планларини анча барвақт бажардилар. СУРАТЛАРДА: Гофур ота Саримсоқов ва Насиба опа Саримсоқовларнинг оилавий звеносида 10 қўн қурт уруғи парварини қилинди ва улар давлатга 650 килограмм пилла топиридилар. Бунда оилавий звено аъзолари Шарифа Саримсоқова (чапдан ўнганга) ва Ақидя Гозневаларнинг ҳам ҳиссаси катта бўлди.

М. Нурдиннов фотоси.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШДА МЕДИЦИНА НАЗОРАТИ

7 май кунини Ўзбекистон пойтахтида очилган кенгашда Москва, Тошкент, Свердловск, Калинин, Электросталь медицина ва касба соҳа ходимлари, оғир энергетика ва транспорт машинасозлиги министриликлари корхоналарининг етакчи мутахассислари қатнашмоқдалар. Учрашув медицинасозлик системасидagi ишчилар ва хизматчиларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш ва юрак-қон томир касалликларининг, шунингдек бошқа юқмайдиган касалликларнинг олдини олиш комплекс программаси биринчи босқичи тугаллашга бағишланган.

Бу программа КПСС XXVII съезди қарорларига мувофиқ профилактик медицина Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот маркази ташаббуси билан ишлаб чиқилган ва амалга оширилмоқда. Тошкентда бу программа ижрасига «Под-ишлаб чиқариш биёрлашмаси коллектив биёрлаштилган бўлиб, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министриликнинг кардиология илмий-тадқиқот институти программани рўбга чиқаришни мувофиқлаштириб турибди.

[УЗАТА].

СЎНГИ СОСТАВ

ларнинг бутун қондаларини ҳалоллик билан бажариш лозимлигини таъкидлади.

ПАРИЖ Франция Республикасининг президенти Франсуа Миттеран душанба кунини Парижга келган Япония бош вазирини Нобору Такеита билан учрашди. Етакчи капиталистик мамлакатлар давлатлари ва ҳукуматлари раҳбарларининг Торонтода бўладиган учрашувига тайёргарлик масалалари музокараларнинг диққат марказида бўлди. Учрашувда ривожланган мамлакатларнинг қарордорлиги муаммоси муҳим ўрин тутини лозимлиги таъкидланди. Франция президентиининг фикрича, энг йирик капиталистик мамлакатларнинг раҳбарлари эндигина ана шу мураккаб муаммонини ҳал эттишга киришдилар.

ВАШИНГТОН Американин 17 мингдан кўпроқ ҳарбий хизматчиси НАТОнинг ҳар йили ўтказиладиган «Рефоржер» машғулаида қатнашини узуни август охи бошларида Европадаги вакилларнинг дуншанба кунини айтган гапларига қараганда, АҚШ армиясининг бу қисмидаги ГФР ва Бельгиянинг авиабазаларига амволетда келади. Уларнинг жанговар техникаси ҳозир НАТОга аъзо бўлган Европа мамлакатларининг омборларида сақланмоқда. Мамлакатлар зарур бўладиган ўз ичига асқалар Европада кемаларда ташиб келтирилади.

ЛОНДОН Буюк Британияда шу йил май ойининг охиригача 1541 киши ортирилган иямунодефицит синдроми (СПИД) касалига чалинганлиги қай этилди. 868 киши шу даражада оқибатда қаза оқиди. Соғлиқни сақлаш ва социал таъминот министрлигининг дуншанба кунини бу ерда тарқатилган баёнотида ана шу маълумотлар бор.

(ТАСС, 7 июнь).

СЎНГИ СОСТАВ

раларда Ф. Одилов, Э. Раҳматов, М. Мирсултонова, Р. Пузанков, А. Кривобоков ва бошқалар сўз олишиб, номзодлар ҳақида ўз фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар. Шунини алоҳида қай эдиш керакин, сўзга чиққанларнинг кўпчилиги бир овоздан Х. Нурматов номзодини ижроком раислигига лойиқ деб топдилар.

Яширин овоз бериш йўли билан ўтказилган сайлов Х. Нурматов фойдасига ҳал бўлди (82 овоз). Халқнинг ишончили вакиллари бўлган депутатлар уни ижроком раиси этиб сайлашди.

— Бу мен учун шарафли, айни пайтда масъулиятлидир, — деди Х. Нурматов. — Янги вазифада одамлар ишончини оқлашга интилам.

Сессия ишида область партия комитетининг иккинчи секретари Р. А. Попов қатнашди.

Г. ЙҮЛДОШЕВА.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ТЕЗИСЛАРИНИ МУҲОКАМА ҚИЛАМИЗ

МАКТУБЛАР, ФИКРЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР

КПССНИНГ СИЕСИЯ АВАНГАРД СИФАТИДАГИ ВАЗИФАЛАРИДАН ВА ЖАМИЯТДА РЎЙ БЕРАЕТГАН ЧЎҚУР УЗГАРИШЛАРДАН КЕЛИБ ЧИҚИБ, БОШЛАНГИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ ЖИДДИЙ РАВИШДА ҚАЙТА ҚУРИШ КЕРАК.

(КПСС Марказий Комитетининг Тезисларидан).

• Делегат билан учрашув

ЖАМИЛАГА НАКАЗЛАР

ХИХ Бутуниттиғоқ партия конференцияси делегати, Калинин районидан 34-ўрта мактаб ўқитувчиси Жамила Хўжаева билан учрашувга кўплаб сабабдорлар, чорвалдорлар, педагоглар келишди. Учрашувни район партия комитетининг секретари Э. Ханимова очди. У КПСС Марказий Комитети Тезислари муҳокамаи меҳнат коллективлари активлигини оширишга хизмат қилаётганлигини таъкидлади.

— Бу муҳим партиядоғи ҳужжатда Советлар ролини оширишга катта эътибор берилганлиги диққатга сазовордир, — деди Свердлов қишлоқ Совети Икромия комитети раиси А. Маслонов. — Советларга берилаётган ҳуқуқ ва ваколатлардан тўғрив фойдаланиш биринчи навбатда депутатлар фаолияти, ташаббускорлиги, ўз сайловчилари олдиданги масъулиятига боғлиқдир. Аммо ўтган сайлов пайтида депутатларнинг сайлашда қўлгина расмийликчиликка йўл қўйилди, «разнарядкага» мос тушган кишиларгина сайланди қолди. Шунинг учун ХИХ Бутуниттиғоқ партия конференцияси депутатларини сайловчилар истак-хоҳишига кўра албатта бир неча номзодлардан сайлаш юзасидан қонун ёки низоом ишлаб чиқиш тўғрисида қарор қабул қилиши керак.

42-мактаб ўқитувчиси А. Гаиев мактаб изоҳоти муаммоларига тўхтади. — Демократия, ошкоралик ҳаётимиздан тобора мустақам ўрни олмоқда, — деди 33-қишлоқ хўнар-техника билим юртининг директори Э. Ҳақимов, — шу асосда конференцияга делегатимиз Ж. Хўжаева номзоди партия ташкилотлари меҳнат коллективларида кенг муҳокама қилиниди. Бугун эса унга нақазлар берилапти. Ана шундай ошкоралик бўлса, кўчилик фикрлари ҳисобга олинса турғунлик йилларидаги камчиликлар такрорланмайди.

Сўз Карл Маркс номи 34-ўрта мактаб тарих-жамиятшунослик фани ўқитувчиси, ХИХ Бутуниттиғоқ партия конференцияси делегати Ж. Хўжаевга берилади. У асосий эътиборини мавжуд муаммоларга қаратди. — Ҳозир мактабларнинг моддий-техника базасини мустақамлаш энг долзарб вазифа бўлиб турибди, — деди у. Жумладан, 38 та мактабимиздан 21 таси мослаштирилган биноларга жойлаштирилган. Бир қанча мактабларда машғулотлар икки, ҳатто уч сменада олиб борилади. Олти ёшларини ўқитиш учун умуман зарур шартлар йўқ. Биноларни ремонт қилишда ҳам жуда кўп қийинчиликларга дуч келинмоқда.

АЛЛО, РЕДАКЦИЯМИ?

республика кинофирмалар прокати идораси директор ўринбосари, партия ўқувчи пропагандисти: — АСОСИЙ ишдан ташқари жамоатчилик асосида партия ўқувчи пропагандисти. Машғулотларни ўтказишдан олдин ҳамма белгиланган мавзу бўйича маҳаллий фактлар олиш мақсадида район партия комитетидоғи сийсий маориф кабинетига учрашаман. Аммо, бу ерда баъзан талабимизни кўнгилдагидек қондира оlishмайди. Гоҳ саноят бўлимига, гоҳ пропаганда бўлимига учрашгани тавсия қилишади. КПСС Марказий Комитети Тезислари муҳокама қилинаётган бугунги кунда бу камчилик янада бўрттироқ кўринмоқда.

Хозирги кунда барча бошланғич партия ташкилотларида Тезислар чўқур ўрганилиб, атрофлик муҳокама қилинапти. Сўзга чиқаётган коммунистлар ва партияси активлар ташкилий-партиявий, оммавий-сиёсий ишларни яхшилашга, коммунистлар активлигини оширишга қаратилган конкрет таклифларни ўртага ташламоқдалар. Муҳокамаининг бориши ҳақида бошланғич партия ташкилот секретаари вақти-вақти билан ўзаро фикр юритиб, тўп-ланган дастлабки тақриблар билан ўртоқлашмоқдалар.

СУРАТДА: райондаги Ленин номи колхоз партия ташкилот секретаари Пардабой Мирзалиева (чапдан), Ким Пен Хаа номи колхоз партия ташкилот секретаари Виктор Пак ва А. Икромов номи колхоз партия ташкилот секретаари Хожикон Юнусов Тезислар муҳокамаи бўйича ўзаро фикр алмашмоқдалар.

Н. Мухаммаджонов фотоси.

1944 йилдан бери КПСС аъзосиман. Шу давр мобайнида демократиянинг мамлакатимизда бунчалар кенг қанот ёйганини кўрмаганман. Қайта қуриш даврида қўлга киритилаётган бу ютуқлар жамиятимизнинг доимий фазилати бўлиб қолшини истардим.

КПСС Марказий Комитети Тезисларида ошкоралик ва демократия, ҳаққонийлик ва таниқил, мамлакатини социал-интисодий ривожлантириш хусусида билдирилган фикрлар янада чўқурлаштирилиши тарафдориман.

Редакцияга КПСС Марказий Комитети Тезислари муҳокама юзасидан областимиз ва Тошкент шаҳридаги турли корхоналар ишчилари, хўжаликлардаги деҳқонлар, зиналар, уруш ва меҳнат ветеранлари — оддий коммунистлар кўнгириқ қилиб, ўз фикр ва мулоҳазаларини билдиришмоқдалар. Аммо, афсуски, совет ва партия органлари раҳбарлари ҳанузгача бирор гап айтганлари йўқ. Биз Тезислар муҳокамаи бўйича ўз фикрларини айтиш истагиде бўлганларга телефон номерларимизни эслатиб ўтмоқчимиз:

33-40-48
32-57-78
32-56-45

Мажлис бошланғичига ҳали анчагина вақт бўлганлиги учун биз Оққўрғон район марказий кассалхонасида рўй бераётган ўзгаришлар, унинг бўлимларидаги аҳоил билан бир мунча батафсилроқ таниша олдик. Кейинги йиллар мобайнида шифхона модадий базаси анча мустақамланди. Асосий корпус фойеси, бир қатор палаталар ремонтдан чиқарилиди. Шу йилнинг ўзида бу ерда янги туғуруқхона, болалар учун махсус бўлим очилди. Уларга керакли замонавий медицина техникаси ва жиҳозлари сотиб олинди.

Район партия, совет ташкилотларининг ёрдами туфайли бир қатор маъмурий бинолар доволлаш муассасалари учун бўшатиб берилди. Хусусан, район агроносат биришмасининг идорасига болалар консултацияси, йўл қурилиш бошқармасининг маъмурий биносига эса сил кассалхонасига қарши диспансер ходимлари кўчиб ўтишди.

Марказий кассалхонада қайси шифокор ёки бемор билан суҳбатлашаман, районда оналик ва болаликни муҳофаза қилишга эътибор органлигини мамнун бўлиб гапирарди.

Журналистларнинг зонал летучкаси

Янгийўл, Калинин, Чиноз, Оққўрғон ва Галаба район газеталари ижодий ходимлари ўзларининг набатдаги зонал летучкаларини ўтказиш учун Чинозда тўпландилар.

Чиноз район партия комитетининг биринчи секретари ХИХ Бутуниттиғоқ партия конференцияси делегати Р. Г. Гришчук журналистларга районий социал ва интисодий ривожлантириш юзасидан олиб берилаётган ишлар, газетига партиявий раҳбарлик, КПСС Марказий Комитетининг Бутуниттиғоқ партия конференциясига Тезисларнинг тарғиб қилишда идеология активи олиб бораётган ишлар тўғрисида батафсил суҳбат берди.

Галаба район «Ленин йўли» газетасида меҳнат интисомини мустақамлаш, ичкиликбозлик ва меҳнатсиз даромадларга, қўшиб ёзишларга қарши кураш, Янгийўл район радиокўрсаткичларида маҳаллий ҳаётга алоқадор темалар нақдлай ёритилаётганлиги летучкада обзор қилинди. Чиноз район «Ленин байроғи» газета редакцияси бошланғич партия ташкилотининг секретари Х. Шерова меҳнат коллективларида ижодий муҳитни яратишда, журналистларнинг қайта қуриш муаммоларини ёритиш учун масъулиятини оширишда партия ташкилотининг роли ҳақида гапириб берди.

Суҳбатлар давомида КПСС Марказий Комитети Тезислари муҳокамаи турли формаларда мунтазам ёритиб бориш шу куннинг асосий вазифаси эканлиги таъкидлаб ўтилди. Ижодий ходимлар бу соҳада ўз коллективларида тўпланган дастлабки тақриблар билан ўзаро ўртоқлашди.

МАЪҚУЛЛАДИЛАР, ТАКЛИФЛАР КИРИТДИЛАР

Шу масала юзасидан ишлаб чиқилган кенг қамровли программа амалга оширилди. Лекин Фарб мамлакатлари ҳам депсиниб тургани йўқ. Улар ҳам ҳисоблаш техникасини тараққий эттиришмоқда. Мен шунинг ҳисобга олиб, Фарб техникасини ўзимизда кўпроқ жорий қилиш лозим, деб ўйлайман. Шу билан олға томон янада жадалроқ ривожланган бўларди.

Завод синаш бўлими бошлиғи Д. Деревянченко йилгилишда билдирилган айрим фикр-мулоҳазаларга қарши чикиди: — Бизда партия аппаратлари штатини қисқарттириш назарда тутилмоқда, — деди у, — менимча хозирча бундай қилмаслик керак. Кейинчалик бу ишга қўл уриш мумкин. Чунки интисодий ва жамият ҳаётининг барча соҳаларида қайта қуриш ва туб ўзгаришлар жараёни боришига энг ақилона раҳбарлик талаб этилади. Бу ишга партия ташкилотлари раҳбарлик қилишлари мумкин. Агар улар қисқарттирилса, феолият доириси чегаралаб қўйилса, хозирги вақтда бораётган бу жараёнда қийинчиликлар турғилиши мумкин. Шунинг ҳисобга олиб партия комитетларини қисқарттириш бошмай турмуш керак.

— Ешлар муаммолари ҳақида шундай фикрларни кўриш керак. Ҳатто касба бўлимига келиб қўйиб олиш керак. Конференцияда бу ҳақида ҳам гап бўлади, деб ишонамиз.

Касба союзларининг молиявий аҳолидаги айрим кусурлар ҳақида тўхталмоқчиман. Бевосита касба союз комитетининг иштирокида йилги барча бадалларнинг 56 процентини қолади. Қолгани бюджет аппаратига берилади. Яъни, тармоқ касба союзи ходимлари област комитетига бадалнинг 44 процентини топширади. Очирини айтганда, бу инсофдан эмас. Бу масалани ўйлаб қўриш керак. Ҳатто касба бўлимига келиб қўйиб олиш керак. Конференцияда бу ҳақида ҳам гап бўлади, деб ишонамиз.

МАЪҚУЛЛАДИЛАР, ТАКЛИФЛАР КИРИТДИЛАР

неча номзод кўрсатилиши лозим. Улардан ким делегатликка лойиқ эканлигини бевосита меҳнат коллективлари ва коммунистлар кўрсатишлар.

15-йил инженер соловчи И. Бризини раҳбар партия ташкилотлари ходимларига яратиб берилаётган имтиёзларини қайтариш ҳақида тўхталиб, бундай деди: — Тезисларда партия комитетларининг сайлаб қўйилаётган раҳбарлари учун мунча белгиланганлиги айни мунча бўлди. Чунки, раҳбарлик лавозимида кўп вақт узлуксиз ишлаган партия ва хўжалик ходимлари кибр-ҳаётга берилиб кетишлари, атрофдагиларини назор-писанд қилмасликлар, уларнинг фикр-мулоҳазаларига қўлоқ солмаслик бюрократга «айланиб қолдирилган» кўрсатуви миносиллар яқин ўтмишимизда жуда кўп содир бўлди. Раҳбарлар икки мuddатдан ортироқ сайланмасликлар керак. Шунинг қонунашариб қўйиш тарафдориман.

Бош маҳкам бўлимининг катта инжениери М. Раҳимовнинг таклифлари элда ўтирган кўп томондан маъқуллаб кутиб олинди.

Бизда сайланадиган лавозимлар жуда кўп, — деди у, — хозирги вақтда кўчилик хўжалик раҳбарлари ҳам сайланимоқда. Депутатлар ҳақида айтмас ҳам бўлади. Бу яқин. Менинг фикримча, уларнинг истағига қийиниш учун ҳам рухсат бериш керак. Шу ҳақда маълум тартиб таркиб топшиш лозим.

МАЪҚУЛЛАДИЛАР, ТАКЛИФЛАР КИРИТДИЛАР

Арзимоғандек кўринса ҳам бир масала устиде тўхталиб ўтмоқчиман. Ишимиз юзасидан командировакларда кўп бўлган. Меҳмонхонага жойлаштириш олдидан тўлдирини учун варақа беришди. Шунини таажубки, бу варақда ҳатто сизининг қайси миллатга мансублигиниз қайси қилинуви пункт ҳам бор. Шундай бўлиши шартмикан? Бунга миллатнинг нима алоқиси бор? Бу бую бюрократлиқнинг кўриниши эмасми?!

Биз ҳисоблаш техникеси соҳасида Фарбдоғи қатор етакчи мамлакатлардан орқада қолмоқда. Тўғри, кейинги йилларда сановнинг бу соҳасини ривожлантиришга катта эътибор беришмоқчи.

Арзимоғандек кўринса ҳам бир масала устиде тўхталиб ўтмоқчиман. Ишимиз юзасидан командировакларда кўп бўлган. Меҳмонхонага жойлаштириш олдидан тўлдирини учун варақа беришди. Шунини таажубки, бу варақда ҳатто сизининг қайси миллатга мансублигиниз қайси қилинуви пункт ҳам бор. Шундай бўлиши шартмикан? Бунга миллатнинг нима алоқиси бор? Бу бую бюрократлиқнинг кўриниши эмасми?!

Биз ҳисоблаш техникеси соҳасида Фарбдоғи қатор етакчи мамлакатлардан орқада қолмоқда. Тўғри, кейинги йилларда сановнинг бу соҳасини ривожлантиришга катта эътибор беришмоқчи.

ШИҒОҚОРЛАР СЎЗИ

пухта ўқиб чиқишга эришдик, — деди марказий кассалхона бошланғич партия ташкилотининг секретари Э. Пирназаров, — ана шундан кейингина муҳокама учун оқиб партия мажлисига тўпландик.

Йилгилишда биринчи бўлиб сўз олган марказий кассалхона бош врачси З. Ф. Гибсов Тезисларнинг моҳияти ҳақида гапирди.

Марказий Комитетининг ХИХ Бутуниттиғоқ партия конференциясига Тезислариде, — деди у, — мамлакатимиз интисодий, социал ва мадавий ҳаётини тараққий эттириш, янги яшаш тартимининг режалари анқ белгилаб олинди. Жамиятимизда раҳбар куч бўлган КПСС роли равшанроқ кўрсатиб берилди. Халқ депутатлари Советларининг маҳкеми ва ваколатларини тўла ҳажда тиклашга эътибор кўчади. Тезислар жамиятимизда демократик руҳ ортиб бораётганлигини ёрқин далолатларди.

Бизнинг жамиятимиз катта тарихий аҳамиятга эга бўлган революцион ўзгаришларини бошидан кечирмоқда, — дея сўз бошлади марказий кассалхона врачси, медицина статистика Бурхон Сайдалиев, — партияимиз эса бу янгилашнинг тарихини таъкидлаш сифатида майдонга чиқмоқда. Тезисларда халқ саломатлигини мустақамлаш масалаларига ҳам катта эътибор берилган. Мен бу ерда шу муносabat билан шифокорлар зиммасида турган вазифалар ниҳоятда масъулият эканлигини таъкидламоқчиман. Чунки, қайта қуриш

жараёнида амалга ошириладиган салмоқли меҳнатнинг самараси бевосита уларни баърайдиган меҳнаткашлар солиғига боғлиқдир. Демак, биз врачлар бунинг чўқур тушунишимиз зарур бўлади. Бундан ташқари шифокорларнинг қай-бизти ҳам ана шу ишлар муваффақиятининг таъминлашини унутмаслигимиз керак. Айни пайтда биз солиқини саклаш ходимларига дав олиш зоналариға йўлнамаларни қўйяптириши, улар меҳнатини муҳофаза қилишга ҳам эътибор кўчяйтирилиши лозим. Тезисларда бу масалалар ҳақида келмакда тўхтаб ўтилган. Конференция эса ана шу муаммоларга эътиборини қучайтиришини истардим.

Йилгилиш қатнашчиларидан айримлари конкрет таклифлар айтдилар. Улардан баъзиларининг таклифи ва истакарли қуйидагича бўлди: Эркин ПИРНАЗАРОВ, врач, кассалхона партия ташкилотининг секретари; конференция бошланғич партия ташкилотлари мустақиллигини ошириш, коммунист бўлмаган раҳбарларнинг ҳам партия ташкилотини олдда ҳисобот бериб туришлари хусусида аниқроқ тартиб белгилаш керак.

Эркин ТОЖИБОВ, терапия бўлими мудири; Тезисларда халқ фаровонлиги ҳақида гап бораётгани, Озиг-оқват программаси эса ҳаётимизни яхшилаш йўлидаги муҳим ҳужжатдир. Лекин негадир кейинги пайтларда партия ва ҳукуматимизнинг қатор қарорлари қабул қилинишига қарамай, ёрдамчи хўжаликларга, оилаларда чорва молларини параваришга хўжаликлар, маҳаллий советлар етарлича ёрдам бермаётганлар. Назаримда бу иш жонланса, врачлар ҳам қараб туришмас эди. Озиг-оқват программасига муносиб хисса қўйган бўлар эдик.

Шавақт ҚОСИМОВ, медицина филиали кандидати, марказий кассалхона хирурги; ХИХ Бутуниттиғоқ партия конференциясига тақдим этилган Тезисларини маъқуллайман. Лекин шунинг истардимки, турмушимизнинг бу катта программасини маҳаллий ташкилотларда фақат ўрганиш билангина қолиб кетмаслиги керак. Уни амалга оширишимиз зарур. Қўпича қарорлар қабул қилиниди-ю, аммо уларнинг ижросини назорат қилиш билан қамдан-қам қизиқилади. Конференция қабул қилгандаги программа жуда муҳим, унинг бажарилишини таъминлаш ҳар биримизнинг бурчимиз, деб ўйлайман.

Анна БОРИСОВА РИТКИНА, ҳамшира; Бу ердаги ўртоқларнинг таклифларига қўйилган ҳолда, ҳар кун деярли нормативдан ташқари хизмат қилаётган врачлар, ўрта медицина ходимлари меҳнатини муҳофаза қилиш ҳақида конференцияда, албатта, зарур гап айтилади деб ўйлайман.

М. МИРХАМИДОВ, «Тошкент ҳақиқати» махсус муҳбири.

Эркин ТОЖИБОВ, терапия бўлими мудири; Тезисларда халқ фаровонлиги ҳақида гап бораётгани, Озиг-оқват программаси эса ҳаётимизни яхшилаш йўлидаги муҳим ҳужжатдир. Лекин негадир кейинги пайтларда партия ва ҳукуматимизнинг қатор қарорлари қабул қилинишига қарамай, ёрдамчи хўжаликларга, оилаларда чорва молларини параваришга хўжаликлар, маҳаллий советлар етарлича ёрдам бермаётганлар. Назаримда бу иш жонланса, врачлар ҳам қараб туришмас эди. Озиг-оқват программасига муносиб хисса қўйган бўлар эдик.

Шавақт ҚОСИМОВ, медицина филиали кандидати, марказий кассалхона хирурги; ХИХ Бутуниттиғоқ партия конференциясига тақдим этилган Тезисларини маъқуллайман. Лекин шунинг истардимки, турмушимизнинг бу катта программасини маҳаллий ташкилотларда фақат ўрганиш билангина қолиб кетмаслиги керак. Уни амалга оширишимиз зарур. Қўпича қарорлар қабул қилиниди-ю, аммо уларнинг ижросини назорат қилиш билан қамдан-қам қизиқилади. Конференция қабул қилгандаги программа жуда муҳим, унинг бажарилишини таъминлаш ҳар биримизнинг бурчимиз, деб ўйлайман.

С. ҲАСАНОВ.

ДАВРА СУХБАТИДА БИЛДИРИЛГАН КЎПЧИЛИК МУЛОҲАЗАЛАР КПСР МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ XIX БУТУНИТТИФОҚ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИГА ТЕЗИСЛАРИДА ЎЗ ИФОДАСИНИ ТОПДИ

ЯНГИЧА ФИКРЛАШНИ, ЯНАШНИ ВА ИШЛАШНИ ЎРГАНАЙЛИК!

Депутатлар қайта қуриш ва у билан боғлиқ жамият ҳаётини демократиялаш масалалари хусусида баҳс юритдилар

ДАВРА суҳбатида иштирок этган «Ангрен» резезин экскаватор машинисти, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутаты Ю. Е. Иванцов, Бекобод шаҳридаги «Ўзбекметаллургстрой» трестининг меҳнат ва иш ҳақи бўлими мудири, область Советининг депутаты Л. М. Хлинова, Чирчиқ «Электрхимпром» ишлаб чиқариш бириктирилган давлат қабул раҳбари, Чирчиқ шаҳар Советининг депутаты В. Я. Васенков, Алимқент пахта тозалаш заводининг смена бошлиғи, область Советининг депутаты Р. А. Эрматов, Ўстюрк район халқ депутатлари Утом қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси, область Советининг депутаты Э. Абдураҳмонов, Қўммунистик райондаги 20-мактаб директори, Бордонқўл қишлоқ Советининг депутаты Х. Е. Искандаров, Калинин райондаги ҳўжалиқ-рўзгор буюмлари фабрикаси ишчиси, область Советининг депутаты М. К. Солиқова, Тошкент райондаги 9-мактаб ўқитувчиси, область Советининг депутаты М. Примова,

Урта Чирчиқ райондаги Ким Пен Ха номли колхоз правлениеси раиси, область Советининг депутаты Т. Қ. Мадиев, Бўша шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси, Бўша шаҳар Советининг депутаты М. К. Зарипова, Ангрендаги болалар касалхонасининг ҳамшираси, Ангрен шаҳар Советининг депутаты Т. Н. Цой сўзга чиқибди, депутатлар фаолиятини активлаштиришга оид ўз фикр-мулоҳазаларини билдирилди.

Шунингдек, область, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларининг секретарлари, ташкилий-инструкторлик бўлиmlарининг мудирлари ҳам область ижроия комитетининг таклифи билан давра суҳбати жараёнида қатнашдилар.

Давра суҳбатида область Совети ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари О. Г. Айдаков иштирок этди. Куйида ана шу давра суҳбатининг тафсилотлари эълон қилинмоқда.

ниб, идрок қиласан киши. Буни билиш аса депутат учун шарт. Турғунлик даврининг касри булган нуқсонлар депутатларнинг актив ҳаракатини кутиб ётибди.

П. АБДУРАҲМОВ. Татьяна Николаевна, сиз территория депутатлик группасининг секретарисиз, айтингчи, группангиз шаҳар ижроия комитети билан доимий алоқадар, унинг ёрдамини ҳис қилиб турасизларми?

Т. ЦОЙ. Бусиз мумкин эмас. Биз ҳар ойда бир марта йилга, қилганидан ишла ривзини режалаштириб оламиз. Қўшнча ижроком

Советлар ҳал қилиш лозим булган бундан ҳам зарур ишлар бор. Чунки, колхоз-заводада 5 минг аҳоли бор, шундан 3 минг ишлар. Уларнинг яшаш шароитларини яхшилаш, турмуш маданиятларини оширишга сарфланган даромади мизнинг салмоғикина қисми ҳеч қандай асосиз ҳўжалиғимизга алоқаси булмаган бетон ташкилотларга ўтиб кетади. Маҳаллий Совет аса буни ҳал қилмайди. Қани уларнинг роли шн?

Колхозда саргарошхона йўқ. Одамларнинг қўлидаги бори соқолларини олдириб

вичинг Советлар ва депутатларнинг обрўсини тиклаш ҳақидаги фикрларини давом эттиромоқчиман. Шундай депутатларимиз ҳам бори, ўз сайловчилари билан учрашиш ёки ҳисобот бериш учун айтганидан гаплари бўлмайди. Ахир ишламаганликларидан кейин сайловчиларга нима ҳам дердилар? Бундай талаб депутатлар бирор раҳбар ҳўзурига талаб билан киришга қўрқадилар, ҳа, тўғри айтман — қўрқадилар...

П. АБДУРАҲМОВ. Ҳамма гап мана шунда. Депутат халқ вакили, унинг талаби — халқнинг талаби. Шундай экан, бўша маслиҳат керак. Акс ҳолда бундай депутатнинг боридан йўғи яшн.

даёқ мева ва узум ҳосилдорлигини 1,5—2 баравар оширдилар. Афсуски, бундай оғла-лар 20 процент, ҳолос. Агар қолган оғлалар ҳам пудратга ўтганларида, совхоз 1987 йили 450 минг сўм атрофида зарар кўрмаган бўларди.

Шундай самарали усул, афсуски, яхши тарғибот қилинмапти, газета, журналлар саҳифасида бундай материаллар жуда кам кўра-миз, чиқаетганлари ҳам шунчаки, савб ёзилган. Агар тарғиботни биз, депутатлар ўз зиммасига олсак айни мундоо бўларди.

М. СОЛИҚОВА. Тўғри, депутатнинг қайта қуришга қўшадиган ҳиссаси чегарала-маё қўйилмаган, фойдали янгиликларни биринчи бўлиб депутат тарғибот қилиши ке-рак.

ОБЛАСТЬ Совети ижроия комитетининг раиси **П. М. Абдураҳмонов** давра суҳбатини бошлаб берди.

— Қайта қуриш жараёнига асос солган КПСР Марказий Комитетининг апрель Пленумидан сўнг орадан 3 йил ўтди, — деди у. — Партия Марказий Комитети, Сийёсий бюро қайта қуриш программасини ҳам назарий, ҳам амалий жиҳатдан аниқ қилиб белгилаб берганлиги туфайли орадан ўтган даврда революцион янгиликларнинг биринчи яъни тайёргарлик босқичидан амалий ҳаракат босқичига дадил ўтилоқда.

Бугунги кунда қайта қуриш жараёнининг дастлабки амалий натижаларини яққол кўриб туримиз. Саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, агро-саноат ҳўжалиқлари тўла ҳўжалиқ ҳисоби, ўз ҳаракатларини ўзи қоплаш, ўзини маблағ билан таъминлаш усулида ишлашга ўтиб, ўзларининг иқтисодий аҳволларини яхшилаб олмадилар. Айниқса, меҳнат коллективлари ҳар бир аъзосининг меҳнатга муносабатини тубдан ўзгартириб бораётганлиги бизнинг энг муҳим ютуғимиз бўлапти.

Кейинги пайтларда кооператив ҳаракат анча кўчайди. Халқ ҳўжалиғининг деярли ҳамма соҳаларида кооперативлар тузилиб, ишлаш бошлади. Аҳолининг яқна тартибда меҳнат фаолияти билан шугулланиши учун кенг имкониятлар очиб берилди. Агротранспорт комплекси тармоқларида меҳнатнинг пудрат усули ўзининг, бутун афзалликларини намойиш этди ва бу янги усул тобора кенг қулоч ёйиб, қишлоқ ҳўжалиқ ишлаб чиқаришининг ҳамма соҳаларига кириб бормоқда.

Социалистик демократияни чуқурлаштириш, социал адолатнинг тўла амал қилишини таъминлаш соҳасида конкрет ишлар қилинмапти. Чунки, қўшмақдани сайлов округларини ташкил этиб, белгиланган мандатларни интибор қўришга маҳаллий Советларга кейинги ўтказилган сайловларда синаб кўрилди. Партия, совет ва ҳўжалиқ органлари, ҳатто ялми муносабалар раҳбарлари коллективларнинг ўзида 2—3 номзаддан бири танланиб, оқиб ёки ёниқ овоз бериш йўли билан сайлаб қўйилмапти.

Областини социал-иқтисодий ривожлантиришнинг комплекс плани ишлаб чиқилганлиги, 2000 йилгача ҳар бир оилани алоҳида уй ёки квартира билан таъминлаш тўғрисидаги уй-қой программа си тасдиқланганлиги ҳаммагизга маълум. Ҳозир Советларнинг ижроия органлари ана шу план ва программаларни амалда бажаришга киришганлар. Булар ҳокимият органлари булган Советларнинг роли анча ошганлигини кўрсатадиган далиллардир.

Аммо тан олиш керакики, Советлар ўзларининг бурч ва ваколатларини Асосий Қонунда белгилаб қўйилган тартибда тўла бажариптилар, деяр олмаймиз. Айниқса, депутатларнинг фаолиятида ҳозирги давр талаб қилаётган даражада жонланши юз бераётганини кўрмаймиз. Вақолатини, уларнинг қилганидан ишлари жуда кўп. Қайта қуриш жараёни ҳам иқтисодий, ҳам ижтимоий соҳаларда талайгина жиддий камчиликлари, янги-янги муаммоларни юзга чиқармоқда. Мана, фактларга мурожаат қилайлик. Шифохона ва поликлиникаларнинг, мактаб ва болалар боғчаларининг етишмаслиги, меҳ-

СУРАТДА: давра суҳбати қатнашчилари. А. Зуфаров фотоси.

натқашларнинг уй-қой шароитларини яхшилаш масалалари областимиздаги энг ўткир муаммолардан бўлиб турибди. Қурилиш ишларининг қўламини аса талаб даражасида эмас. Ҳатто, жойларда яқна тартибда уй қуриш истагини билдирганларга ер участкаларини пайсалга солмай ажратиб бериш тўғрисидаги кўрсатма ҳам қўйилмаганлиги бажарилмапти.

Бунинг сабаби — қайтариб айтмакчи, Советлар, уларнинг жойлардаги органлари, депутатлар қайта қуриш жараёнига астойдил киришмаптилар, ижроком аппаратлари ўз ишларини қайта қуриш учун ҳамон нимадир кўтмоқдалар, айрим раҳбарларимиз аса, ҳали турғунлик давридаги ҳўда-бехўда иззат-иқромлар, бақана мақтовлар гидробилан халос бўлолмай юрибдилар.

Хуллас депутатларнинг бугундан кечиктирмай қиладиган ишлари кўп. Бугунги давра суҳбатимизнинг «Депутат ва қайта қуриш» мавзусига бағишланганлиги, унинг Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси арафасида ўтказилган ҳам бежиз эмас. Ўзлаб, юзлаб меҳнаткашлар, энгилар, экономикани қайта қуришга, жамият ҳаётини демократлаштиришга оид шахсий фикр-мулоҳазаларини марказий матбуот орқали дадил баён этмоқдалар, қайта қуришга тўқинлик қилаётган эскича тартиб-қондаларни жиддий таънаб қилмоқдалар. Бизнинг ҳам бугунги давра суҳбатидан кутган маъсадимиз — шу.

Суҳбатимиз эркин, ҳолисона бўлиши, мулоҳазалар ўринли, таклиф ва истаklar фойдали бўлиши керак. Қўшнчаки йилгиликларда бўлгани каби ютуқ ва камчиликларни санаиб, ҳисобот бериш, қийинчиликлардан шикоят қилишнинг пайти эмас ҳозир. Вақтдан унумли фойдаланиб, депутат сифатида қайта қуришга қандай амалий ҳисса қўша олишимиз ҳақида кўп, лўнда фикр юритайлик. Расмийликка ўрин йўқ, бемалол суҳбатлашаврайлик.

Ю. ИВАНЦОВ. Советларнинг қайта қуриш жараёнидаги ўрни ҳақида гап борар экан, бу соҳада силжиш юз берганлигини эътироф этиш керак. Масалан, бизнинг шаҳар ижрокомимиз иши кейинги пайтда анча жонланди, конкрет ўзгаришлар бўлди. —Аввалдан белгиланган кун ва соатларда аҳоли билан бевосита телефон орқали мулоқот қилиш анъана тусини олапти. Бу — халқ билан ишлашнинг энг самарали усули. Аҳолининг дарди, талаби — шаҳарнинг камчилиғи. Ижроком ўз ишини шунга қараб қуради.

Конкрет мисол келтирай. Ижроком уй-қойга бўлган эҳтиёжини омма билан бамаслаҳат ўрганиб чиқди. Имонийлар ҳисобга олinsa, 1996 йилга бориб шаҳардаги ҳар бир оилани уй-қой билан таъминлаш имкони бор экан. Маҳаллий Советнинг тартибда билан шаҳар меҳнат коллективлари ташаббус билан чиқдилар, область Совети ижроия комитети бу ташаббусни маъқуллади. Ҳозир 1996 йилгача ҳар бир оилани уй-қой билан таъминлаш программаси амалга оширилмапти.

Айтмоқчиманки, депутатлар ўзаро ҳамкорликда, аниқ мақсадни қўлаб ҳаракат қилсалар, уларнинг қўлларидан келмайдиган иш йўқ. Айниқса, социал-маданий масалаларини ҳал этишга улар биргаликда куч-гайрат сарфлашлари керак. Биз

аъзоларидан бирини шу йилгизга таклиф этамиз, ўзимиз ҳам у ёки бу масала билан ижрокомга бориб тура-миш. Сессияларда сўз олиб, муаммоларни ўртага таш-волайсиз. Агар зарур бўлиб қолса, шаҳар газетасига мурожаат қилиб, фикримизни кўпчиликти айтмазим.

Л. ХЛИНОВА. Шаҳар ижрокомига раҳмат, депутатларнинг ўқувини ташкил этиб тўғри қилди. Мана энди депутатлар ўзларининг бурч ва ваколатларини яқна тўлароқ билиб олмақдалар, актив ҳаракат қилиш йўллариини ўрганоқдалар. Ҳозир уларнинг ҳаракатлари билан шаҳримиздаги маршрут транспорт ҳаракати анча тартибга тушиб қолди.

Айтмоқчиманки, совет органлари депутатлар билан ишлаши қанчалик кенг йўлга қўйсалар самараси шунчалик кўп бўлади. Ҳар томонлама етук бўлмаган депутат қайта қуришга салмоқли ҳисса қўшмоқлади.

М. ПРИМОВА. Мен Л. Ю. бовъ «Михайловнинг фикри тўла қўшилган. Айрим депутатларнинг энг жиддий камчилиғи шунки, улар ўз бурчлар ва ваколатларини яхши тушунаймадилар, қайси масалаларда кимга мурожаат қилиш кераклигини билмайдилар, ўз устларинда ишламайдилар, ижтимоий-сийсий билимларини оширишга ҳаракат қилмайдилар.

Бизнинг районимизда ҳам аҳвол шундай бўлиб келган. Ижроком депутатлар ўқувини ташкил этганидан сўнг аҳвол анча ўзгарди, депутатлар билан сайловчилар ўртасидаги мулоқот мўҳимлашди. Мўҳимини шунки, халқ депутат ҳаракат қилаётганини кўриб тургани учун унга ишончи кўчайди.

Т. ЦОЙ. Биз, депутатлар илгари сайловчилар билан учрашмасдик ҳам, уларнинг қўшнчилиғини бизни ҳатто танинмасдик. Энди ундай эмас. Ҳазимиз сайланган округ аҳолини ҳўзурига тез-тез бора-ймиз. Бунинг учун аввалдан расмий хабар қилиб қўйиш шарт эмас, бўш вақт топсақ бораверамиз. Дуч келган хонадон ошинини тақиллатиб, ўзимизни таништирамиз. Депутатнинг эътибори, дан хонадон эгаси хурсанд бўлиб кетади. Бирин-кетини қўни-қўшнлар тўғрисида гап-сўз қиламиз. Қарабсанки, бир одамда 30—40 кишининг қуршовида қолиб кетибиз.

П. АБДУРАҲМОВ. Са-волларга қўшиб ташласа керак, албатта.

Т. ЦОЙ. Бўлмасамки, аммо бу қизиқарли, ҳатто ёрнимли. Чунки, халқнинг ичига кириб борган сари турмуш муаммоларини яқнада кенгроқ тушу-

ришмоқда.

Р. ЭРМАТОВ. Депутатларни менсимайдиган, на-зарга илмайдиган айрим раҳбарларга нисбатан статус таъсири билан чора қуриш керак, деб ўйлайман. Лекин такрор айтаман, аслида ҳам-ма гап депутатларнинг ўзи-ларидан. Улар ишчи-пўхта, да-рида, талабчан бўлсалар иш юришаверади.

П. АБДУРАҲМОВ. Рустама Абдуқодирович, жу-да долзарб масалани кўтар-дингиз. Бу ҳамма депутатлар учун дастак бўлиши ке-рак.

МУХБИР ИЗОҲИ. Шундан сўнг **В. ВАСЕНКОВ** сўз олди. Бироқ у шаҳардаги корхоналарда қанча депутатлик группаси борлиғи, улар нима билан шугулланаётгани ҳақида ҳисобот беришдан нарга ўтмади.

Маълумки, Чирчиқ шаҳри экологик жиҳатдан энг оғир район ҳисобланади. Бу ҳақида жа-моатчилик орасида ҳам, матбуот саҳифаларида ҳам жиддий мулоҳазалар айтилганлиги, Област Совети ижроия комитети раисининг халқ депутатлари бу масалада қандай амалий кураш олиб бораётганлиғи хусусида берган саволига ҳам таянган жавоб бўлмади. Атроф муҳитни, табиати муҳофаза қилиш ҳақида биринчи гапда депутатлар қайғуриндилар.

Х. ИСКАНДАРОВА. Депутат билан халқ орасидаги узилганини тўлатиш пайти келди. Халқ вакили доимо халқ билан бўлиши керак-да. Гап-лашадиган гап, муҳоама қиладиган масала кўп. Лоқаал урф-одатлар, маросимлар оилайлик. Ҳам моддий, ҳам маънавий зарарларни олами, ахир. Буларни тушунтириш, кераксизларни йўқотиш аввало депутатнинг вазифаси эмасми?

Депутатнинг доимо сайловчилар орасида бўлишининг яна бир яхши томони бор. Халқнинг дардини биринчи бўлиб у ошилтади. Ана шунда юқори ташкилотларга тўштовис оқиб турган ариза-шикоятлар эмас, депутатнинг ўзи бориб учрашади, ишчи охирига етказилади.

МУХБИР ИЗОҲИ. Кол-ҳўжа Ёқубович Комму-нистик райондаги саноат тарқасида қўшмақдани сайлов округлари ташкил этилганлиғи ҳақида ҳам гапирди-ю, аммо қанча мандатли, қанча резерв депутат сайланганлигини санаиб билан кифояланди. Бунинг ўрнига янгиликнинг афзал ва акс томонлари ҳақида, резерв депутатлар ўтган бир йил ичидан конкрет нима билан шугулланганликларини ҳақида гапириб, ўзининг шу масаладаги таклиф-истаklarини ўртага таш-лаб, давра суҳбати иштирокчиларини муно-зарига қорлаганда яхши бўларди. Ҳатто, резерв депутатларини сайлаш кер-ракики ўзи ёки йўқми, деган саволини қўйиш мўжиз эди. Чунки, ҳозир қишлоқ ва по-сёлка Советлари депутатларининг бир қисми ҳеч қандай иш қилмай, фақат рўйхатларда тура-дилар. Шундай экан, уларнинг ёнида резерв депутатлар ҳам қўшиб мақсадга мувофиқлиги Бу савол ҳам давра суҳба-тида муҳоама қилишга ҳўда эрсади.

Э. АБДУРАСМОВ. «Ҳў-жанент» совхозида оилани пудрат пайдо бўла бошлади. Пудратчилар биринчи йил

МУХБИР ИЗОҲИ. Об-ласт Совети ижроия ко-митетининг бир қўша депутатларни қайта қуриш мавзусидаги жонли давра суҳбатида қорла-гани бежиз эмас. Советлар қайта қуриш жара-ёнини бошқарса, депу-татлар ташаббус ва ўр-нак кўрсатишлари ке-рак.

Чиноз район Совети ижроия комитети аса бу муҳим тафтирнинг мо-ҳитига бафариқ муноса-батда бўлди. Районда қайта қуриш жараёнига тўғаноқ бўлаётган кам-чилик ва нуқсонлар кўп бўла туриб, бирор ва-кил давра суҳбатида қатнашмади.

Бундай давра суҳбати биринчи маладан уюш-тирилганлиғи учунки ай-рим депутатларнинг тақрибмаслиғи сезилиб қолди. Улар, керак-ли таклиф ва истаklar билдирди ўрнига қўпроқ қилаётган ишлари ҳақи-да ҳисобот беришга, фурсатдан фойдаланиб ўз иш жойларидagi кам-чиликларни айтиб олиш-га ҳаракат қилдилар.

Шунга қарамай, давра суҳбати кўтилган нати-жа берди. Депутатлар бундан бўён нимага эҳтибор берди, қандай ҳаракат қилиш керакли-ғи тўғрисида маслаҳатла-шиб олдилар.

Бизнингча, бундай давра суҳбатларини маълум муддат оралиғи-да такрор ўтказиб ту-риш фойдаликидир.

Давра суҳбатининг «Тош-кент ҳақиқати»нинг махсус муҳбири **А. ЮЛДОШЕВ** эътибор олди.

АНЪАНАВИЙ ПУШКИНХОНЛИК БОШЛАНДИ

УЛУҒ ШОИРГА ТАЪЗИМ

УЛУҒ рус шоири Александр Сергеевич Пушкин таваллуд муносабати билан мамла-катимизда, жумладан, рес-публикамизда ҳар йили пуш-

кинхонлик кунларини ўтка-зиш яхши анъанага айланиб қолди. Зеро, бу даҳо сўз санъаткорининг бадиий та-фаққури яратган бебаҳо маъ-

навий бойлиқдан бахраманд бўлишамизга яқиндан ёрдам бермоқда.

Бу йилги шеърят байрами ҳам одатдагидай пойтахти-

миздаги А. С. Пушкин номи-даги лойида шоир ҳайкали пойга гуллар қўйиш билан бошланди. Сўнгра Ўзбеки-стон ССР Фаилар академияси-нинг А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институтида шоир иқодиғини ўрганиш му-аммоларига бағишланган ил-мий сессия ўтказилди.

Шу кун кечқурун Ўзбеки-стон ССР Ёзувчилар союзин-даги Ҳамид Олимжон номи-даги Адабиётчилар уйида мазкур тантаналарга бағиш-ланган шеърят кечаси бў-либ ўтди. Унда республика-мизда яшаб, ижод этаётган турли иклат вақиллари бўл-ган адиблар қатнашдилар.

Энди пушкнхонлик респуб-

ликаимизнинг барча област-ларида давом этади. Қатор-олий ўқув юртилари, техни-кум ва ўрта мактабларда улуг шоирнинг ҳаётини ва ижоди-га бағишланган ижоди-ий кеча ва конференциялар ўтказилади. Уларда етук сўз устаслари, шоир ва олимлар қатнашади.

Пушкнхонлик кунлари 10 июнь кун Низомий номида-ги Тошкент Давлат педаго-гика институтида ўтказилди-ган йилги билан яқунла-нади. Унда мазкур институ-т педагоглари ва студентлари билан бир қаторда респуб-ликаимизнинг танқид ҳамда ёш шоирлари фаол иштирок эта-дилар.

ИНСОН ВА ҚОНУН

РЕДАКЦИЯГА ёзилган шикоят хатида кўрсатилган жиноий иш тўғрисида «дело»ни сўраб Галаба район прокуратурасига кирди. Терговчи аёл, у иш судда, дея қўшни хонага бошлаб бориб, бизни судья билан таништириб чиқиб кетди. Ёши қирқлар атрофидаги хичқанга йилит истамайгина сурашди-да, «Неинглир, хизмат?» деди. Биз ўша «дело» билан танишиш мақсадини айтдик. — Делони сизларга бермайман, — деди судья қурунча қилиб.

Эътибор беринг, бу, воқеа содир бўлгандан икки кун кейинги биринчи ариза. Ва унда жиноятчилардан бири ким эканлиги аниқ кўрсатилляпти. — Ким у Акбар, ҳозир қаерда? — сўраймиз «дело» билан танишишда қатнашадиган суд раисидан. — У қамоқда ўлиб кетди, дейиляпти. — Шу иш бўйича қамалганми? — Йўқ, бошқа иш билан. — Жабрланувчи ҳозир қамоқда ётган уч боланинг биронтаси номини терговда ҳам атамган, суд мажлисларида ҳам «булар эмас эди» деб кўрғазма берляпти. Шундай экан, умуман бу уч йилит маасур «дело»га қандай қилиб кириб қолди, нимга асосан? — Бу терговнинг ўзига хос секретлари, — дея жавоб берди суд раиси хотиржам.

«Жабрланувчи Мирзаахмедова Соҳибжамол ўзини суд ҳукмидан пороз бўлиб келтирган аризасида уни зўрлаб номунига теккан кишилар жавобгар бўлмади, уни номунига тегмаганларни суд қилиб жазолаганини баён қилиб, ҳақиқий жиноятчиларни топиб, жавобгар қилишдини сўраган». Обасуд коллегиеси шунга кўра ишни қайта терговга юборишни лозим топиб, қуйидагиларни таъкидляпти: «Жабрланувчи кўрғазмасига кўра жабрланувчи жароҳат етказиб, уни номунига зўрлаб теккандар 5 кишидан иборат эканлигини кўрсатган. Нима сабабдан дастлабки тергов органи ва суд жабрланувчига жароҳат етказган шахслари ва уни номунига зўрлаб теккандарни бошқа-бошқа жойлардан қидиришнинг тушуниб бўлмайдиган». «Ишончи суд мажлисида жабрланувчи Мирзаахмедова ўзининг олдинги кўрғазмаларини тасдиқлаб (жиноят ишининг 205-варағида) уни зўрлаб номунига теккан кўни Бўрибой уни зўрлаб машинага тикиляпти. Жуманов Усен унинг озгина қандайдир порозини сепганлигини, сўнг уни бир суввиз ариққа олиб бориб жинсий алоқа қилган Бўрибой, Жуманов Усен, Усмонов Акбар ва яна икки киши зўрлаганларини баён қилган. Жабрланувчининг 5 киши машинага зўрлаб ўтказиб олиб кетишди деган кўрғазмасини шу кўни уни ёнда бўлган невариси Қўрбонова Муассар ҳам тасдиқлаган. Дастлабки тергов органи жабрланув-

нинг учун юқоридагича ҳаракатни УПК раътади. Шунингдек, Х. Абдурахмонов ҳам УПК талабларини қўпол равишда бунди: адвокатлар И. Пулатов ва Ю. Мирмоновнинг тўғрилик беришларига Х. Абдурахмонов бу ишни суд мажлисида кўришни бошлади-ю, кейин негиздир тўхтади, орада бирнечта бошқа ишларни судда кўрди. Галаба район маъмурий органларида эса, маълум бўлишича, Ўзбекистон ССР Жиноят-процессуал кодексни (УПК) талабларини 8 дурустроқ билишмайди, ёки, керак бўлганда уни ўзларига мослаб, тахир қилиб олавершар экан. Оқибат нима бўлди? «Футбол» давом этипти. Маматкулов қўшимча тергов қилиб, (амалда, табиийки, ҳеч қандай қўшимча тергов бўлмаган) «дело»ни судга ўтказди. Судья Х. Абдурахмонов эса 1988 йил 12 майдаги бир қўпол ажримда ўз фикрларини баён этиб, «қўшимча тергов ҳаракатлари ўтказиш учун иш топиб иши Галаба район прокуратурасига қайтарилсин», деди. Судьянинг қўшимча ҳақиқатларни қамолда сақлаб қолдиришнинг қўшиб қўлиб қўйишга қўшимча ўз набаитида. 1988 йил 20 майда район прокурорининг ёрдамчиси Т. Гафуров юқоридаги Ажримга эътироз ёзиб, бу иш бўйича қўшимча тергов бериладиганини, шу сабабли ишни судга бошқа составада кўриш учун жўнатилуш тўғрисида хулоса битган. — Энди «дело»нинг тақдирини нима бўлди? — Область суди коллегиеси ҳал қилди, — дейди А. Давенов. — Агар район халқ судининг Ажримини тасдиқласа ишни бошқа прокуратурасига беради, тасдиқламаса — ўзи суд қилади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР
ЖАМГАРМАЛАР БАНКИДАГИ ОМОНАТЛАРНИНГ ЯНГИ ТУРЛАРИ

СССР ЖАМГАРМАЛАР БАНКИ 1988 ЙИЛДАН БОШЛАБ ХУЖНАТ КўРСАТУВЧИГА СЕРТИФИКАТЛАР ЧИҚАРМОҚДА. Сертификатлар пул маблағларини сақлаш муддатининг давомийлигиндан келиб чиқиб давомийлигига боғлиқ равишда пул жамғармаларини уларга даромадлар тўлаш билан бирга 10 йил мубоайида сақлаш учун мўлжалланган. ССРСР Жамғармалар Банкининг сертификати 250, 500, 1000 сўм қийматида чиқарилиб, қўрсатувчи учун қийматли қоғоз ҳисобланади ва у йўқотилган тақдирда қайта тикланимайди. Жамғармалар сертификати уларга йилга 4 процент даромад тўланади. 10 йил муддат ўтгач эса процентлар тўланмайди, аммо сертификатлар уларнинг ҳақини тўлаш учун исталган вақтда қабул қилинаверади. Агар 10 йил муддат ўтмасдан туриб сертификатлар унинг ҳақини олиш учун қўрсатилган тақдирда процентлар фақат амалдаги тўлиқ йил миқдори ҳисобидан тўланади. Сертификатлар бир йилдан кам муддат сақланган вақтда ҳам уларга процентлар тўланмайди. Сертификатлар бўйича процентлар тўлаш фақат сертификатнинг ора томонида қўрсатилган жадалва мувофиқ равишда унинг шартли қиймати билан бирга амалга оширилади. Омонатчи сертификатларни мамлакатимизнинг истаган банкда пулга алмаштириб олиши мумкин. Сертификат эгаларига уларни истаган пул миқдоридан, исталган кишига ҳади этиш ҳуқуқи берилади.

БОЛАЛАРНИНГ МАҚСАДИН ОМОНАТЛАРИ
Омонат кассалари амалга оширадиган операцияларнинг бошқа иккинчи бир тури — бу қариндошлик муносабатларидан қатъий назар болаларга 16 ёшга мақсадли омонат қўйишдир. Болаларнинг 16 ёшга мақсадли омонатлари омонатчи қўйиш томонидан нафд пул, шунингдек пул ўтказиш кўпи билан ҳам қабул қилинади. Омонатнинг бу турида қисман пул тўлаб бориш амалга оширилади. Омонат 10 йилдан кам вақт сақланмаган тақдирда омонатчи 16 ёшга тўлган ёни ундан ошган вақтда йилга 4 процент ҳисобидан даромад тўланади. Омонатчи 10 йил сақлаш муддати ўтти билан ва омонатчи 16 ёшга тўлган вақтда, шунингдек омонатчи муддатидан олдин тўлаш вақтида омонатчи йилга 2 процент ҳисобидан даромад тўланади. Процентлар фақат омонат пули билан бирга қўшиб тўланади.

ОМОНАТЛАРНИНГ ЯНГИ ТУРЛАРИ АҲОЛИ УЧУН ҚўЛАЙ ВА ФОЙДАЛИДИР.
СССР ЖАМГАРМАЛАР БАНКИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БОШҚАРМАСИ.

Ўзбекистон ССР Хўнар-техника таълим давлат комитетининг
38-ЎРТА ХўНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1988-1989 ўқув йили учун

Ўқувчилар қабул қилади

Билим юртида қуйидаги мутахассислар тайёрланади. тоқарлар, механика-йиғув ишлари слесари, слесарь-электриклар, бадиий бўёқчилар, дурадгорлар, холодийлик тўзатувчи мастер, электр-газ пайвандчилари.
Ўқуш муддати 1-3 йил.
Ўқушга 8-10 синф маълумотига эга бўлган йилит-қизлар қабул қилинади.
8-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар ўқиш даврида 4 маҳал иссиқ оғдат, бепул уст-бош кийим, 10-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар стипендия оладилар.
Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.
Тузар жойи билан юртидан узоқ бўлган ўқувчилар ётоқхона билан таъминланадилар.
Ўқуш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.
Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаган ўқувчиларга ҳукумат қарорига биноан ўқув юртиларига кириб ўқиш учун имтиёзли йўлнамалар берилади.
Билим юртида спорт секциялари, вокал-чолгу ансамбли, бадиий ҳаваскорлик тўғрисида, фото ва техника ижодиёти тўғрисидаги ишлаб турбиди.
Ўқушда қирриш учун қуйидаги ҳужжатларни топириш лозим: ариза, тугилганлиқ ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, саломатлиги ҳақидаги справка, яшаш жойидан справка, 6 дона фотосурат (3x4 см, ҳажмида).
МАШҲУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН ВОШЛАНАДИ.
Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Нарманов, шаҳри, «Водник» массиви, Лихачёв кўчаси, 27-а» уй. (183, 171-автобусларнинг «Водник» массиви бекати).

30-ЎРТА ХўНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ОКТАБРЬ РЕВОЛЮЦИИС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ТЕПЛОВОЗ-ВАГОН РЕМОНТ ЗАВОДИ УЧУН

кеи профилдаги токар-чархловчи, электр кўприк кранининг машинисти, қопилловчи, машинада ишловчи қолчилик ихтисослари бўйича малакали ишчилар тайёрлаб бериш юзасидан
1988-89 ўқув йили учун

Ўқувчилар қабул қилади

Ўқушга 17,5 ёш ва ундан катта ёшдаги, 10 синф маълумотига эга бўлган йилит ва қизлар, шунингдек, Совет Армииси сафарларида ўз хизмат бурчини ўтаб қайтган ёшлар қабул қилинади.
Ўқуш муддати — 10 ой. Стендияси — 72 сўм. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.
Саноат асбоб-ускуналари ремонтини бўйича слесарь, тепловознинг механик қисми ремонтини бўйича слесарь ихтисосликлари бўйича.
Ўқуш муддати — 3 йил. Бу ихтисосликлар бўйича ўқушга 15 ва ундан катта ёшдаги 8-синф маълумотига эга бўлган ёшлар қабул қилинади. Ўқушга қабул қилинганлар 3 маҳал оғдат, ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар.
Ўқуш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.
Билим юртида музика тўғрисида ва тажрибали тренерлар раҳбарлигидаги спорт секциялари ишлаб турбиди.
Билим юртини битириб чиққанлар темир йўл транспорт ходимлигига тааллуфли барча имтиёزلардан, темир йўлда бепул юриш ҳуқуқидан фойдаланадилар.
Ўқушга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топириш лозим: директор номига ариза, тугилганлиқ ҳақидаги гувоҳнома, ота-онасининг иш жойидан, яшаш жойидан справкалар, характеристика, 10 дона фотосурат (3x4 см, ҳажмида).
МАШҲУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА ВОШЛАНАДИ.
Ҳужжатлар ҳар кўни, якшанбадан ташқари соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.
Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ленин району, Черяков кўчаси, 12-уй (1, 5, 26-трамвайлар; 22, 106-автобусларнинг «Фоменко кўчаси» бекати), Телефон: 91-14-07.

Бир жиноий иш уч йилдан бери тергов ва суд органлари ўртасида нега саргардон бўлиб келмоқда?

У 1987 йил январда бўлиб ўтган иккинчи суд мажлисида раислик қилган ва 1985 йил августда ўзилдан аввалги ҳаммаси Мавлонов раислигида бўлган суд ҳукмидаги жазо муддатларини айнан такорлаб, ҳукм чиқарган. Ана шу ўзи раислик қилган суд мажлисида «терговнинг секретларини» охишга қизиқди-кинчи? Қизиқиш эса, албатта, унинг бурчигина эмас, ваазифаси эди. Бизга эса бу «секрет»лар ҳозир ҳам қизиқ туюляпти. Нега дейсизми? 7276-номери маасур «дело»да район прокурорининг терговчиси А. Маматкулов (ҳозир Чилонзор район халқ судида судья) имзо теккан, 1985 йил 30 май санаиси битилган қарор бор. Бу, жиноий ишнинг бир қисмини, яъни жабрланувчининг уриб тан жароҳати етказганлар тўғрисидаги қисмини алоҳида ҳаракатда ажратиб тўғрисидаги қарор. Ариза келтирмади: «Гражданика Мирзаахмедовани тан жароҳати олиши бўйича материал алоҳида ишга бўлиниб, жароҳат келтирган шахслар аниқлигини ва уларга нисбатан қоралар қўриш учун Галаба район Ички ишлар бўлимига юборилсин».

Авалло, жабрланувчи уни машинага ўтказган ва урган одамларнинг номини аниқ атаб турган айни пайтда қарорда уларни номасуъл шахслар сифатида кўрсатишнинг ўзи қизиқ, шундай эмасми? Қолаверса... Бу қарор район Ички ишлар бўлимига мутлақо юборилмаган, ва, албатта, бу иш ҳаракатда келтирилмаган. Район ички ишлар бўлимида 1985 йил 30 майдан 30 августга бўлган ҳужжатлар рўйхатини кўриб чиқдик — юқоридаги қарор йўқ. Буни қандай тушуниш мумкин? Хўш, юқоридаги қарор нима учун чиқарилди-ю, нима учун қоғозда қарорлиқ қилиб кетаверди? Бу саволларга ҳозирча жавоб йўқ. Шунинг учун ҳам мақола ёзиляпти. Аввалло, терговчи жабрланувчи Мирзаахмедовани уриб тан жароҳати етказган одамлар борлигига ишониди ва ишонгани учун ҳам уларни топиб чора кўриш ҳақида қарор чиқарди. Нега у Мирзаахмедовани урганлар бошқа-ю, зўрлаб номунига теккандар бошқа деган хулосага келляпти ва жабрланувчининг ҳеч бир кўрғазмасида йўқ ўш йилит уни зўрлаганлар сифатида тақдим қилинляпти.

Начора, булар ҳозирча, юқорида айтганимиздек, терговнинг «секретли» лигига қоляпти... Қолаверса, бу шубҳалар фақат бизнинг, яъни, адиля бўйича мутахассис бўлмаган бир мухбир билан четдан борган бир адвокатнинг «ҳақиқатдан йирок» фикринга эмас. Бу бевосита район халқ суди вакилларининг иштини назорат қилувчи мутахассисларнинг ҳам фикридир. Мана, Тошкент область судининг 1987 йил 30 июндаги 484-ажримдан кўчирмада эътибор беринг:

«Бунда ҳатто Ўзбекистон ССР Жиноят-процессуал кодексининг нормалари қўпол равишда бузилганлигини ҳам кўрғазма. Масалан, иккинчи суд мажлисида давлат қораловчиси сифатида Маматкулов қатнашган. Бу иш область судининг жиноий ишлар бўйича судлов коллегиеси томонидан қўшимча терговга қайтарилган, қўшимча терговни Маматкулов олиб бориб, «дело»ни яна район халқ судига ўтказди. Суд мажлисида судлаувчиларнинг ҳар бирига 6 йилдан (биринчи судда 5 йилга ҳукм этилган), қўмоқ жазосининг сўраган Маматкулов қўшимча терговда энди ўзини-ўзи рад этиб, объектив хулоса чиқаришга ким ишонади? Бунга қонун ҳам ишонамайди ва худди шу-

нинг аризасида кўрсатилган шахсларини ушбу жиноятга алоқаси бор-йўқлигини текширмаган. Шунингдек, тергов органи жабрланувчининг қандай машинада олиб кетилганлиги масаласини ҳам текшириб аниқлашга ҳаракат қилмаганлиги кўринадди. Бу иш мана шунча хом бўлганлиги учун ҳам уч йилдан ортинг даврдан бери тергов ва суд органлари ўртасидаги маршутлар бўйича нари бориб-бери келиб, саргардон бўлиб келибди. На тергов, на суд органларида унга сўнги адолатли нуктани қўйдан мард топилмади. Гап шундаки, ўша сўнги нуктани қўйган одам эа иммасизга масъулятиятини олиши керак. Масъулятиятини олиш учун эса ҳодим ўз соҳаси бўйича чуқур билим ва малакали бўлиши билан бирга юксак инсоний сифатларга ҳам эга бўлмоғи лозим. Булариз ҳар бир ҳодим бировнинг тақдирига ўткир эҳти ва очик кўз билан қарай олмайдди. Шу йил май ойининг охирида бўлиб ўтган ўш биринчи қарорчи ССССР Олий Советининг тўғрисидаги сессияда доклад қилган ССССР Олий судининг раиси В. И. Терезовлов бунга ақоқл ифодалаб, шундай деди: «Суд ишларининг сифати бизни ҳамон жуда ташвишга солмоқда. Суд хатолари замрида қўшимча граждандарнинг энг муҳим ҳуқуқларини қўпол равишда бузиш ҳоллари ётади. Бу эса ҳар бир ана шундай ҳолни факуллодда ҳодиса эҳ ҳисоблашга мажбур қилади».

Шундан сўнг докладчи суд хатоларини тугатиш биринчи навбатда судьяларнинг иш сифати ва шахсий фазилатларига боғлиқ, деб таъкидляпти. Мазкур иш бўйича биринчи суд мажлиси раислик қилган халқ суди раиси Мавлонов; ҳозир нотариял идорада ишлябтгани ҳам, иккинчи судда давлат қораловчиси сифатида иштирок этган район прокурори ёрдамчиси Маматкулов биринчи марта аттестациядан шартли ўтказилган (А. Давенов берган маълумат) иккинчи аттестацияга кирмасдан ўз аризасига кўра маъмурий органдан бўшаб кетганлиги ҳам мазкур жиноий ишнинг сифати қай даражадалигидан далолат бериб турбиди.

ДОКЛАДАГ МУКОФОТ
Тошкентда ўтказилган ўқиувчиларнинг Бутуниттфоқ педагогик ўқишлари давомида қўғна секциялар иш олиб борди. Жумладан, «Ўқувчиларнинг иқтисодий фойдаланиш, ишлаб чиқариш меҳнати ҳамда касб танлаш ишларини тақомиллаштириш формалари» секциясида таълим-тарбиянинг ақтуал масалаларига доир докладлар тингланган. Секция ишида ўзбекистонлик илгор ўқиувчилар ҳам актив қатнашиб, ёш авлодини ўқитиш ва касбга йўллашга онд қимматли тажриба ҳамда методик тавсиялар билан ўртоқлашдилар. Янгйўл шаҳридаги 35-ўрта мактаб ўқитувчиси И. Муртамова «Физика фани бўйича ўқувчиларни меҳнат тарбиясида ва касб танлашга йўллашда тўғрарк маълумотларининг роли» деган мавзуда қизиқарли доклад билан чиқди. Энг яхши докладлардан бири деб топилган мазкур иш ташкилий комитет томонидан юқори баҳолаб, биринчи мукофот ва биринчи даража дипломи билан тақдирланди. А. АЛИЕВ.

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ
БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД Кў ЧАСИ, 32.
Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масул секретарь — 334808, 325353; секретарь — 325750; ВУЛИМАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; идеология — 325778; саноат қилиш ва транспорт — 325749; кишлоқ хўжалиги — 325647; совет қурилиши — 325733; адабиёт ва санъат — 325553; маданият — 325767; социал масалалар — 325556; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; эълонлар бўлими — 325727.